

Ақийда дарслари (220-дарс) Қуёшнинг мағрибдан чиқиши

19:00 / 19.03.2023 5714

Қуёшнинг ўзининг одатда ботадиган томонидан чиқиши ҳам қиёматдан олдин бўладиган катта аломатлардан биридир. Бу ҳақда Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламдан кўплаб ҳадиси шарифлар ворид бўлган. Баъзиларини қисқача ўрганиб чиқамиз.

نَاُ هُنْعُ هَلَلَا يَضَرُّ رَذِي بَأْنَع
مَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلَلَا يَلَصُّ بِنَلَا

هَذِهِ بَهْدَتِ نِيَانِ نُورِدَتَا : أَمْوِي لَاقِ
هُلُوسَرُو هَلِلا : أَوْلَاقِ ؟ سُمْ شِلا
يَّتَحِ يِرْجَتِ هَذِهِ نِيَانِ : لَاقِ . مَلْعَا
تَحَاتِ أَوَّرَقَتِ سُمْ يَلِإِ يِهَتِنَتِ
لَازَتِ أَلَفِ ، ةَدِجِ أَسْ رِخَتِ فِ شِرْعَلِ
يِعْفَتِرا : أَهْلِ لَاقِي يَّتَحِ كِلِذَكِ
عِجْرَتِ فِ يَتِيْجُ ثِيْحِ نِمِ يِعْجِرا
مُثِ ، أَوِعَلِ طُمُ نِمِ ةَعَلِ أَطِ حِ بَصُتِ فِ
يَلِإِ يِهَتِنَتِ يَّتَحِ يِرْجَتِ
رِخَتِ فِ شِرْعَلِ تَحَاتِ أَوَّرَقَتِ سُمْ
يَّتَحِ كِلِذَكِ لَازَتِ أَلَوِ ، ةَدِجِ أَسْ
نِمِ يِعْجِرا ، يِعْفَتِرا : أَهْلِ لَاقِي
حِ بَصُتِ فِ عِجْرَتِ فِ يَتِيْجُ ثِيْحِ
أَلِ يِرْجَتِ مُثِ ، أَوِعَلِ طُمُ نِمِ ةَعَلِ أَطِ
أَيِّي شِ أَهْنِمِ سَانِ لَأِ رِكُنَتِ سِي

كَاذًا هَرَقَتْ سُمْ يَلِإِي هَتْنَت يُّتَح
 :أَهْلُ لُقَيْفٍ، شَرْعًا تَحَت
 نَمَّ عَاطِي حَبْصًا، يِعْفَتُ رَا
 نَمَّ عَاطِي حَبْصَتَفٍ، كِبْرَعَم
 يُّلَصَّ هَلَلًا لُوسَرَّ لِقَافٍ. أَهْبِرَعَم
 يَّتَمَّ نَوْرَدَتَا؛ مَّلسَوِ هَيْلَعُ هَلَلَا
 أَسْفَنُ غَفْنِي أَلَنِي حَكَاذٌ؟ مُكََاذ
 لُبَقُ نَمَّتْ نَمًّا نُكَّتْ مَلْأَهُ نَامِي
 هَاوْرٍ. أَرْيَخُ أَهْنَامِي إِي فُتَبَسَكُ وَأُ
 يُّذِمُّ رَّتْ لَأَوْنَا خِي شَلَا

Абу Зарр розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бир куни:

«Бу қуёш қаёққа кетишини биласизларми?» дедилар.

«Аллоҳ ва Унинг Расули билувчи», дейишди.

«Албатта, бу то ўзининг Арш остидаги қароргоҳига етгунча юриб бораверади. Сўнгра сажда қилган ҳолида йиқилади. То унга «Кўтарил, келган ерингга қайт!» дейилгунча ўшандоқ тураверади. Кейин чиқар жойидан чиқади. Кейин то ўзининг Арш остидаги қароргоҳига етгунча юриб бораверади. Сўнгра сажда қилган ҳолида йиқилади. То унга «Кўтарил, келган ерингга қайт!» дейилгунча ўшандоқ тураверади. Кейин чиқар жойидан чиқади. Сўнгра яна

юради. Одамлар ундан ҳеч нарсани инкор қилмайдилар. У ўша Арш остидаги ўз қароргоҳига боради. Бас, унга: «Кўтарил, мағрибингдан чиқувчи бўл», дейилади. У мағрибидан чиқувчи бўлади», дедилар.

Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васаллам:

«Ўша қачон бўлади, биласизларми? Бу ҳеч бир жонга, олдин иймон келтирмаган ёки иймонида яхшилик касб қилмаган бўлса, иймони наф бермайдиган пайтда бўлади», дедилар».

Икки шайх ва Термизий ривоят қилганлар.

Ўша пайт айнан қиёмат жуда ҳам яқин қолган пайт бўлади. Шундай қилиб, қуёшнинг мағрибдан чиқиши қиёматнинг улкан аломатларидан бири бўлади.

هُلِّلَا يَضَرُّ وَرَمَعِ نُبِ هَلِّلَا ذُبَعُ نَع
لُوسَرُ نِمُ تُظِفَحَ لَأَقِ أُمُّهُ نَع
مَّ لَسَوِ هَيْلَعُ هَلِّلَا يَّ لَصِ هَلِّلَا
هُتَعَمَسُ دُعَبُ هَسُنَا مَلِ أَثِي دَح
عُولُ طَ أَجُورُ خَتَايَ أَلَا لَوَّأْنَا نِي لُوقِي
جُورُ خَوِ، أَهْبِرْعَمُ نِمِ سَمَّ شِلَا
أُمُّهُ يَأُو، يَخُضِ سَانِلَا يَلَعِ ةَّبَادِلَا
أَهْتَبِحَ أَصَلُ بَقُ تَنَّاكُ أَم
هُأَوِرُ. أَبِي رَقِ أَهْرَثِي يَلَعِ يَخُ أَلَا ف
ذُبَعُ لَأَقِ: دَاوُ، دُوَادُ وَبَأُو مَلِ سُم

بُتُّ كُلُّ الْأُرْقِيَّ نَاكَ وَ: هَلْ لِي عَوْلُ طَاجُورٍ أَمْ هَلْ وَانْظُرْ أَوْ، هَلْ زَنْمُ لِي أَهْبِرْ عَمَّ نَمَّ سَمَّ شَلْ لِي.

Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан бир ҳадис ёд олиб, ҳеч ёдимдан чиқармадим. Ул зотнинг шундай деганларини эшитганман:

«Аломатларнинг биринчи чиқадигани қуёшнинг мағрибдан чиқиши ва одамларга добба жониворнинг чошгоҳ пайтида чиқишидир. Қайси бири олдин чиқса, кейингиси дарров шеригининг орқасидан чиқади».

Муслим ва Абу Довуд ривоят қилганлар. Абу Довуд:

«Нозил қилинган китобларни ўқиб юрадиган Абдуллоҳ: «Менимча, иккисидан олдин чиқадигани қуёшнинг мағрибдан чиқишидир», деди»ни зиёда қилган.

Демак, қиёматнинг икки катта аломатидан бири – қуёшнинг мағрибидан чиқиши олдин бўлади ва иккинчиси – доббанинг чиқиши ундан кейин бўлади.

Бу ҳақиқатга жазм ила эътиқод қилмоқ керак.

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 22 июлдаги 03-07/5979-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.